

i Armene paa Socialdemokratiet, erklære det øvrige Venstre Krig ved sin Trusel om at ville omstyrte de af dette gennemførte Forsvarslove. Det er under dette Fanemærke, at Regeringen vil føre sin Forfatningskamp. Man har set det før i Historien, at en Forfatningsforandring er modnet til Virkeliggørelse derved, at det Vælgerkorps og de politiske Partier, hvis Styrke er nødvendig for at føre en Forfatningskamp igennem, i en Aarrække have stillet visse politiske Krav, der ere strandede paa en forfatningsmæssig Faktor, der har slaaet dem ned. Naar disse praktiske Lovgivningskrav have vundet saa megen Tilslutning i den almindelige Befolkning, hvis Samstemning og Samvirken ere nødvendige for at føre Sagen igennem, at man ikke længere vil finde sig i den Bom, der er slaaet for disse Formaalets Virkeliggørelse, kan Forfatningsændringen melde sig som et uafviseligt Krav, da kommer den som en Konsekvens af en praktisk politisk Udvikling. Det er paa denne Maade, Forfatningsforandringen nu banker paa Døren i England. Men hvad er det, der sker her? Her vil Regeringen føre sin Forfatningsforandring igennem med det paa Forhaand udtalte Formaal at omstyrte de Forsvarslove, som den store Del af Venstre, der har stemt derfor, har anset for nødvendige for at opfylde vore folkeretlige Forpligtelser og for, at Staten ved sin Opfyldelse deraf kan bestaa som et anerkendt Led i det europæiske folkeretlige Samfund.

Derved gaar Regeringen til Forfatningskampen i aabenbar Strid med den vigtigste Del af den Hær, ved hvis Hjælp den skal gennemføre Forfatningskampen, og uden hvis Hjælp den ikke kan gennemføre den. Det at gøre Forfatningskampen mod Landstinget samtidig til en Kamp mod det Venstre, hvis Bistand man maa erkende, at man paa ingen Maade kan undvære, er paa Forhaand at besegle sit Nederlag. Det er ensbetydende med, at man, saa godt som inden Kampen er begyndt, har maattet opgive ethvert Haab om at opnaa noget som helst andet ved hele denne Bevægelse end Agitation. Men netop fordi det er Venstregruppernes alvorlige Ønske en Gang at naa til en Grundlovsforandring i Juni-Grundlovens Aand, kunne vi ikke følge Regeringen i denne Sag.

Den rette og virksomme Maade at kæmpe for en Sag paa er ikke at storme løs i Tide eller Utide, saa snart et Kampsignal gives fra den ene eller den anden Side, men

det er at vogte nøje paa, naar Tid og Lejlighed ere inde til virkelig at opnaa det, man vil, eller i alt Fald en stor Del af det. Saaledes var det, at Venstre bar sig ad med at gennemføre den kommunale Valgretslov. Hvor uklogt vilde det ikke have været, om Venstre havde sat alt paa dette Kort i 90erne, eller hvis Venstre straks efter sin Tiltræden af Regeringen, og inden Forholdene endnu vare tilstrækkeligt modne, havde skudt denne Sag i Forgrunden. Hvor klogt var det ikke for Sagens Skyld, at man ventede, indtil Forholdene vare tilstrækkeligt modne, saa at man virkelig kunde føre Sagen igennem. Vil man se ærligt paa Forholdene og erkende Tingene, som de ere, maa man indrømme, at det Resultat, Venstre naaede, i Betragtning af den nuværende Forfatning og Sættningen af Landstinget af 1866, var saa stort og fyldestgørende, at sikkert faa eller ingen forud vilde have troet, at et saadant Forslag kunde føres gennem Landstinget. Det var ene, fordi vi tog praktisk paa Tingene, ventede, til Tid og Lejlighed vare der, og saa slog til. Men aabner man nu Forfatningskampen under saa slette Vilkaar som dem, Regeringen raader over, vil man kun gøre Sagen Skade. Man vil rimeligvis umuliggøre dens Løsning for en lang Aarrække, og det ønske vi ikke at være med til.

Det er ud fra disse Overvejelser, at vi have foreslaaet Overgang til Dagsordenen. Men som vi have meddelt i Betænkningen, ville vi ikke blive staaende ved Afvisningen af det umodne og uigennemfærlige Forslag, der her ligger for. Vi ville gøre et Skridt fremad mod Maalet, saa langt som det under de nuværende Forhold kan gøres. Derfor ville vi, hvis vort Forslag vedtages, foreslaa en Grundlovsændring, til hvilken Udkast foreligger i Bilag til Betænkningen, en Grundlovsændring, der sikrer en retfærdigere Sættning af Folketinget. Derved løse vi den Del af Forfatningsspørgsmaalet, som for Tiden overhovedet er modent til Løsning, og derved forberede vi paa bedste Maade den almindelige Grundlovsrevision, som ogsaa vi, naar Tid og Forhold ere dertil, ønske. Vi ere ikke blinde for Vanskelighederne ved at gennemføre selv denne begrænsede, men dog fra et Venstrestandpunkt meget betydningsfulde Reform, men omend Vanskelighederne ere der, umulige at komme over ere de ingenlunde. Der er her en bærende Kraft, det er Ønsket om en retfærdigere Valgkredsordning.